

16.

Op welke dag valt de 1e van de maand?

Leeftijdsgroep

Ongeveer 12-16 jaar

Kerndoel

Deze les levert een bijdrage aan kerndoel 3 voor rekenen:
De leerlingen leren omgaan met tijd in alledaagse situaties.

Leerstofonderdeel

3.3.9 welke dag het is en die op de kalender aanwijzen
3.3.9 kalenderfeiten kennen
3.3.10 de vorige en de volgende maand benoemen

Doel van de les

Oefenen welke getallen corresponderen met de dagen van de week op een maandkalender en nader kennis maken met de structuur van een kalender.

Benodigheden

- een kalender, waar per maand de weken onder* elkaar vermeld staan, beginnend met maandag en voorzien van in zachtere tint gedrukte voorafgaande en volgende dagen, aansluitend aan de eerste en de laatste dag van de maand
- voor elke leerling werkblad 1 met een leeg, niet ingevuld maandoverzicht. Alleen de eerste letters van de dagen van de week (maandag, dinsdag, enzovoorts) staan op het werkblad vermeld. Op dit werkblad schrijven de leerlingen de data in de juiste hokjes. Ze schrijven de data van de vorige en volgende maand in een andere kleur op dit blad
- een vergroting van werkblad 1. Deze vergroting wordt op een duidelijke plek voor de leerlingen opgehangen. Tijdens de les wordt, samen met de groep, een maand ingevuld (als voorbeeld)

* als er een kalender wordt gebruikt met de weken naast elkaar, dan moet u het werkblad aanpassen.

Korte samenvatting

De leerlingen maken nader kennis met de structuur van de maand op de kalender. Met behulp van een werkblad waarop alleen de dagen van de week zijn genoteerd, zoals de maandag en dinsdag, vullen de leerlingen de getallen (data) in die de dagen van de huidige maand vertegenwoordigen, in het juiste vakje.

Organisatie

Klassikaal tijdens de introductie en de kern.
De verwerking gebeurt in tweetallen.

Activiteiten

Introductie:

Haal voorkennis op over de structuur van de kalender, zoals de schrijfwijze, de dagen van de week en het aantal dagen van de maand.

Vraag aan de leerlingen welke dag het vandaag is.

Weten ze ook welke datum het is? Kunnen ze de datum aanwijzen op de kalender? Wat valt ze verder op aan de structuur, wat weten ze nog?

Welke data vallen allemaal op een woensdag?

Kern:

Laat de kalender zien van het hele jaar, blader door de maanden: op welke dag begint januari 2009*, op welke dag begint februari 2009? Dat is steeds anders. Hoe komt dat?

Dat dit te maken heeft met het feit dat een maand niet precies een heel aantal weken lang is, is misschien moeilijk te begrijpen voor een aantal leerlingen, maar u kunt het wel aan de orde stellen: alleen februari heeft 28 dagen als het geen schrikkeljaar is, dat is wel precies 4 weken. Meestal heeft een maand echter 30 of 31 dagen waardoor de 1e dag van de maand steeds op een andere dag van de week valt.

* Gebruik een actuele kalender.

Laat de leerlingen, al bladerend, kijkend en pratend, ontdekken hoe die dagen verspringen.

Laat zien dat de dagen uit de maand ervóór en erná gedrukt worden in zachtere tinten. Vraag de leerlingen waarom dat handig is en laat ze ontdekken dat dit houvast kan geven (bij de overgang van de ene naar de andere maand).

Laat de vergroting van werkblad 1 zien en hang deze op een goed zichtbare plek. Hierop staat een leeg maandoverzicht met alleen de eerste letters van de dagen van de week. Vul met de hele groep in de juiste vakjes de data van de maand voorafgaand aan de dag van de les in. Zo wordt gezamenlijk alvast geoefend voor de verwerking in tweetallen.

Verwerking:

Geef de leerlingen werkblad 1 met hetzelfde lege maandoverzicht als de vergroting die net is ingevuld. Vraag de leerlingen om in groepjes van twee werkblad 1 in te vullen voor de huidige maand. De data van deze maand moeten op de juiste plaats (bij de goede dag) op de kalender gezet worden.

Afsluiting:

Bespreek de ervaringen.

Laat dit werkblad in een speciaal mapje doen, zodat ze deze bladen later nog kunnen gebruiken voor een andere les. Bijvoorbeeld een les waarbij je de maanden van het jaar vergelijkt.

Dit blad kan het begin zijn van een te maken kalender voor het hele jaar.

Aandachtspunten

Laat deze oefening steeds zo mogelijk op de eerste dag van de maand terug komen en laat de maanden vergelijken.

Anglo-Saksische kalenders beginnen meestal met de zondag als eerste dag van de week, in tegenstelling tot andere kalenders en agenda's die op maandag beginnen of op zaterdag. Wijs hierop als dat nodig is. En let op dat het correspondeert met de werkbladen!

Differentiatie**Makkelijker**

- laat de maandkalender naast werkblad 1 leggen,

zodat ze kunnen aflezen bij het invullen van het werkblad

- schrijf alvast de eerste dag van de maand zelf in werkblad 1
- maak een scheurkalender voor één maand, met één blad per dag. Laat op elk blad de dag van de week schrijven bij het getal (de datum), dus boven de 1 bijvoorbeeld woensdag. Als de bladen afgescheurd zijn, hang ze dan naast elkaar om de volgorde te laten zien

Moeilijker

- laat de dagen van de week invullen en vraag vervolgens om zelfstandig de data in te vullen en te bepalen hoeveel dagen de vorige en de huidige maand hebben.

Vervolgactiviteiten

Schrikkelmaand

Op welke dag valt mijn verjaardag?

Werkblad 1

Maand: 2009

week	ma	di	wo	do	vr	za	zo